

Επισκόπηση Αλβανικής Οικονομίας 2007

Υπεύθυνος Έκδοσης: Χρήστος Φαρμάκης-Συμβουλος ΟΕΥ Α' Επιμέλεια: Σπύρος Λιόντος-Γραμματέας ΟΕΥ Α'

Πρεσβεία της Ελλάδας - Γραφείο Οικονομικών & Εμπορικών Υποθέσεων Τιράνων

5, Rr. Deshmoret e 4 Shkurtit – Sky Tower – Tel +355 4 228980 και +355 4 2247323

Fax +355 4 228979 E-mail: ecocom-tirana@mfa.gr

ΒΑΣΙΚΑ ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ ΑΛΒΑΝΙΑΣ

Γενική Οικονομική Κατάσταση - Μακροοικονομικοί δείκτες

Σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία για το έτος 2007 το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν της χώρας υπολογίζεται σε 11,3 δις Δολάρια ΗΠΑ ενώ το 2006 ήταν 9,17 δις. Δολάρια ΗΠΑ.

Η Αλβανία έχει δημόσιο χρέος 52% του ΑΕΠ, έναντι του 67% του 2001. Ανάλογη πορεία παρουσίασε και το δημόσιο έλλειμμα. Ως συνέπεια των από πάνω παρατηρείται αύξηση στις δανειοδοτήσεις που προσεγγίζουν το 30% του ΑΕΠ.

Κατά το 2007 το εξωτερικό χρέος της Αλβανίας αποτέλεσε το 35% του ΑΕΠ ενώ το εσωτερικό χρέος το 65% του ΑΕΠ.

Το εμπορικό έλλειμμα συνεχώς διευρύνεται. Αυτό αντανακλά την εξαιρετικά χαμηλή ανταγωνιστικότητα της αλβανικής οικονομίας και παραγωγής. Άλλα προβλήματα που επηρεάζουν την αλβανική οικονομία είναι: εκτεταμένη φοροδιαφυγή, ευρεία παραοικονομία, χρόνια ηλεκτρική ανεπάρκεια της χώρας, ανεπαρκές μεταφορικές και τηλεπικοινωνιακές υποδομές και γενικότερα η θεσμική αδυναμία της αλβανικής δημόσιας διοίκησης και δικαιοσύνης

Πέρα όμως από τις παραπάνω δυσκολίες και τις πληθωριστικές πιέσεις από τις εισαγωγές, η οικονομική ανάπτυξη της Αλβανίας το 2007 παραμένει δυνατή στο 6%, όπως είχε προγραμματιστεί. Αυτή η αύξηση οφείλεται κυρίως: στην βελτιωμένη απόδοση και την ανάπτυξη της βιομηχανίας, στην καλύτερη απόδοση των επιχειρήσεων γενικότερα, από αύξηση των εξαγωγών και φυσικά από την αύξηση των άμεσων ξένων επενδύσεων.

Η οικονομική ανάπτυξη της Αλβανίας βοήθησε και στην αγορά εργασίας ρίχνοντας έτσι την ανεργία στο 13,2% το 2007 έναντι του 13,8% το 2006 και του 14,3 του 2005.

Στον ενεργειακό τομέα οι ημερήσιες ανάγκες της χώρας ανέρχονται σε 14,3 εκ. Kwh, εκ των οποίων εισάγονται περίπου οι 10 εκ.Kwh.. Όμως οι παρατεταμένες διακοπές ρεύματος εκτιμάται ότι κόστισαν το 2007 στην αλβανική οικονομία πάνω από 300 εκ.\$.

Το 2007 το δημοσιονομικό έλλειμμα κινήθηκε στο 3% του ΑΕΠ.

Ο μέσος όρος πληθωρισμού για το 2007 ήταν στο 2,9%, ποιο πάνω από τον στόχο της Τράπεζας της Αλβανίας (2,4%). Ο υψηλότερος μηνιαίος πληθωρισμός καταγράφηκε τον Αύγουστο, Σεπτέμβριο και Οκτώβριο και ήταν αντίστοιχα 4,2 , 4,4 και 4,2.

Στη προσπάθεια της να κρατήσει τον πληθωρισμό στο όριο στοχοθετήσεως, η Τράπεζα της Αλβανίας επενέβη στην χρηματαγορά αυξάνοντας τα επιτόκια (Repo rate) τρεις φορές από

0,25% κάθε φορά. Έτσι τα επιτόκια αυξήθηκαν από 5,5% τον Ιούνιο στο 6,25% τον Νοέμβριο.

Η Αλβανία υιοθέτησε εντός του 2007 ενιαίο φορολογικό συντελεστή ύψους 10% για τα εισοδήματα των επιχειρήσεων καθώς και των φυσικών προσώπων. Ο φόρος προστιθέμενης αξίας ανέρχεται σε 20%. Οι εισφορές κοινωνικής ασφάλισης μειώθηκαν επίσης σε 10% επί των μισθών και ημερομισθίων.

Οι ξένες άμεσες επενδύσεις ανέρχονται συνολικά σε 1,91 δις €. Οι άμεσες ξένες επενδύσεις ανήλθαν σε 463 εκ.€ για το 2007, που αποτελεί σχεδόν διπλασιασμό σε σχέση με το 2006 (260 εκ.€). Αυτό οφείλεται εν μέρει και στο εξαγγελθέν από την κυβέρνηση πρόγραμμα ιδιωτικοποιήσεων κρατικών επιχειρήσεων «1 Ευρώ». Οι σημαντικότεροι ξένοι επενδυτές είναι η Ελλάδα και η Ιταλία και σε απόσταση Τουρκία, ΗΠΑ, Γερμανία. Παρόλα αυτά μόνον στο 5% των εγχώριων επιχειρήσεων υφίσταται συνολική ή μερική συμμετοχή ξένων κεφαλαίων, όταν στις υπόλοιπες χώρες της Ν.Α Ευρώπης το ποσοστό αυτό ανέρχεται στο 20%.

Πάντως στην διεθνή κατάταξη στο θέμα της επιχειρηματικότητας η Αλβανία κατατάχθηκε στην 136η θέση σε σύνολο 178 χωρών από την Παγκόσμια Τράπεζα.

Αξιοσημείωτη είναι επίσης η σταθερότητα της ισοτιμίας του Λεκ έναντι του Ευρώ (1 E =123,5 Lek) παρά την σημαντική ανατίμηση του τελευταίου έναντι του Δολαρίου και των άλλων νομισμάτων, ενώ η ισοτιμία έναντι του δολαρίου διαμορφώθηκε σε 1\$ = 90,38 Lek . Αυτό οφείλεται εν μέρει στις άμεσες ξένες επενδύσεις καθώς και σε μεγαλύτερο βαθμό στα μεταναστευτικά εμβάσματα που αποτελούν σημαντική πηγή εσόδων για τα αλβανικά νοικοκυριά (119 εκ Ευρώ καταγεγραμμένα από τον τραπεζικό τομέα) και τα οποία στηρίζουν αποφασιστικά την εγχώρια κατανάλωση και τις επενδύσεις κυρίως στον τομέα των ιδιωτικών κατασκευών.

	2005	2006	2007
Ανάπτυξη			
Ονομαστικό ΑΕΠ (\$ δις.)	8,4	9,1	11,3
Μεταβολή ΑΕΠ %	6,0	6,0	6
Ετήσιο κατά κεφαλή εισόδημα (\$)	2.673	2,855	3.150
Τιμές			
Μέσος Πληθωρισμός %	2,5	2,4	2,9
Απασχόληση			
Ανεργία %	14,3	13,8	13,2
Δημόσια Οικονομικά			
Έσοδα (% ΑΕΠ)	24,4	24,6	n/a
Δαπάνες (% ΑΕΠ)	28	28,7	n/a
Δημόσιο Έλλειμμα (% ΑΕΠ)	3,4	4,1	3,4
Έλλειμμα Προϋπολογισμού (%ΑΕΠ)	3,7	n/a	n/a
Εξωτερικό Εμπόριο			
Εξαγωγές (\$ εκ.) fob	659	791	1.077
Εισαγωγές (\$ εκ.) cif	2.602	3.050	4.203
Εμπορικό Ισοζύγιο (\$ εκ.)	-1.943	-2.259	-3.126
Εμπορικό Ισοζύγιο % ΑΕΠ	-23,6	-24,5	-27,8
Ισοζύγιο % ΑΕΠ		-7,2	-9,1

Διεθνείς Οικονομικές-Νομισματικές Σχέσεις			
Εξωτερικό Χρέος (\$ δις.)	1,3	1,6	n/a
Άμεσες Ξένες Επενδύσεις (\$ εκ.)	260	400	450*
Συναλλαγματικά Αποθέματα \$ εκ.	1.442	1.768	2172*
Μέση Ισοτιμία LEK/\$	99,8	98,1	90,38
Μέση Ισοτιμία LEK/EURO	124,2	123,1	123,5
Εσωτερική Οικονομία			
Α) Διάρθρωση Τομέων (ως % συμμετοχής στο ΑΕΠ)			
Βιομηχανία	9,5	10,1	20,3*
Γεωργία	21,9	21,5	21,7*
Κατασκευές	16,5	17,3	n/a
Μεταφορές	7,8	8,0	n/a
Λοιπές Υπηρεσίες	44,3	43,1	n/a

Πηγή: Ministry of Finance, Bank of Albania, IMF, World Bank, INSTAT, ACIT

* προσωρινά στοιχεία

Σχέσεις Αλβανίας με Ε.Ε.

Η Αλβανία και η Ευρωπαϊκή Ένωση υπέγραψαν το καλοκαίρι του 2006 της Συμφωνία Σταθεροποίησης και Σύνδεσης (Stabilisation and Association Agreement) η οποία θα εγκαθιδρύσει καθεστώς ελεύθερου εμπορίου μέσω της σταδιακής μείωσης των δασμών. Η Συμφωνία προβλέπει την κατάργηση των δασμών μετά το πέρας μίας πενταετούς περιόδου.

Η Συμφωνία αποτελεί το πρώτο στάδιο προς την μελλοντική ενσωμάτωση της Αλβανίας στην Ε.Ε. Η Συμφωνία δεν έχει ακόμη επικυρωθεί από όλα τα κράτη-μέλη και επί του παρόντος εφαρμόζεται η Ενδιάμεση Συμφωνία, όπως προβλέπεται από την ίδια την Συμφωνία Σταθεροποίησης και Σύνδεσης.

Σαν συνέπια της διαδικασίας απελευθέρωσης εμπορίου στην οποία έχει ξεκινήσει η Αλβανία, κατεβαίνουν συνεχώς οι δασμοί εισαγωγών με το πέρας του χρόνου: από 15,3% το 1998, στο 11% το 2000, στο 8,2% το 2005, στο 6,6% το 2006, στο 3,1% το 2007 με στόχο το 2010 να φτάσουν το 1% (πηγή ACIT).

Εξωτερικό Εμπόριο

Το εξωτερικό εμπόριο της Αλβανίας το 2007 χαρακτηρίζεται από θετικές τάσεις. Ο όγκος του έφτασε τα 5,28 δις δολάρια (3,84 δις ευρώ) παρουσιάζοντας μια αύξηση της τάξεως των 37,5% σε σχέση με το προηγούμενο έτος.

Έτος	Εισαγ.(εκ.\$)	Εξαγ.(εκ.\$)	Ισοζ.	Όγκος
2005	2601,9	658,8	-1943,1	3260,7
2006	3049,7	790,6	-2259,1	3840,3
2007	4203,4	1077,4	-3126	5280,8

Πηγή ACIT

Οι εισαγωγές της Αλβανίας για το έτος 2005 ανήλθαν σε 2,60 δις Δολάρια, για το 2006 σε 3,04 δις. Δολάρια και το 2007 σε 4,2 δις Δολάρια. Αντίστοιχα, οι εξαγωγές το 2005 ανήλθαν σε 658,8 εκατ. Δολάρια, το 2006 σε 790,6 εκατ. Δολάρια και το 2007 σε 1,1 δις. Δολάρια. Το εμπορικό ισοζύγιο της χώρας βαίνει διαρκώς ελλειμματικό, το 2005 ανήλθε σε 1,9 δις

Δολάρια, το 2006 σε 2,3 δις Δολάρια και το 2007 σε 3,1 δις Δολάρια. Από τα παραπάνω συνάγεται ότι το εμπορικό έλλειμμα συνεχώς διευρύνεται και τείνει να λάβει πλέον εκρηκτικές διαστάσεις.

Επίσης, προκύπτει ότι παρόλο που οι ελληνικές εξαγωγές αυξάνονται σταθερά την ίδια περίοδο, εντούτοις ως ποσοστό επί του συνόλου παρατηρείται σταδιακή υποχώρηση από 17,4% το έτος 2005 σε 16,8% το 2006 και σε 12,2% το 2007.

Χώρα	2005		2006		2007	
	Εισαγ.	Εξαγ.	Εισαγ.	Εξαγ.	Εισαγ.	Εξαγ.
Ιταλία	30,3	72,4	29,0	72,7	21,0	53,3
Ελλάς	17,4	10,5	16,8	9,5	12,2	7,0
Τουρκία	7,4	1,7	8,0	1,3	5,8	0,9
Γερμανία	4,9	3,3	4,7	3,2	3,4	2,3
Κίνα	5,7	0,5	4,6	1,2	3,4	0,9
ΗΠΑ	0,9	1	1,5	0,4	1,1	0,3
ΕΕ	65,0	89,0	62,7	88,0	62,8	83,0

Πηγή ACIT

Ο σημαντικότερος εμπορικός εταίρος της Αλβανίας είναι η ΕΕ, αφού το συντριπτικό ποσοστό του εξωτερικού εμπορίου διεξάγεται με αυτή και υπολογίζεται στο 67% του συνολικού όγκου. Παρατηρείται όμως μια πτώση σε σύγκριση με το 68% του 2006. Αυτό οφείλεται μόνο στην πτώση στις εξαγωγές προς την ΕΕ, 83% το 2007 απέναντι σε 88% την προηγούμενη χρονιά. Οι εισαγωγές από την ΕΕ είχαν μία ελάχιστη αύξηση από 62,7% το 2006 στο 62,8% το 2007.

ΧΩΡΑ	2005			2006						2007					
	Εισαγ.	Εξαγ.	Ισοζ.	Εισαγ.	% μετ.	Εξαγ.	% μετ.	Ισοζ.	% μετ.	Εισαγ.	% μετ.	Εξαγ.	% μετ.	Ισοζ.	% μετ.
Ιταλία	788,5	477,0	-311,0	883,0	12,0	575,0	20,4	-309,0	-0,8	1.226,0	38,8	733,0	27,6	-493,0	37,3
Ελλάς	453,4	69,2	-384,0	512,0	12,9	75,2	8,7	-437,0	13,7	652,9	27,5	88,7	18,0	-564,0	22,6
Τουρκία	193,8	11,4	-182,0	253,0	30,7	10,0	-12,3	-243,0	33,4	323,0	32,8	23,7	137,0	-299,0	22,1
Γερμανία	127,3	21,9	-105,0	142,0	11,5	25,1	14,6	-117,0	10,9	191,3	34,7	26,3	4,8	-165,0	29,2
Ελβετία	37,7	0,4	-37,3	50	32,6	0,6	50	-49,4	32,4	216,5	333,0	23,7	3850	-192,8	74,4
Κίνα	149,2	3,2	-146,0	141,0	-5,2	9,1	184,4	-132,0	-9,4	216,1	52,6	27,4	197,8	-189,0	29,8
Ρωσία	99,5	0,5	-99,0	112,0	12,5	0,4	-20,0	-112,0	12,6	150,6	34,6	2,7	440,0	-148,0	24,7
ΠΓΔτΜ	39,5	10,3	-29,2	62,8	59,0	12,6	22,3	-50,2	71,9	100,0	59,2	25,4	101,6	-74,6	32,7
ΗΠΑ	23,2	6,6	-16,6	46,6	100,9	3,4	-48,5	-43,2	160,2	33,2	-28,8	7,1	108,8	-26,1	-65,5
Σερβία	22,1	5,5	-16,6	33,3	50,7	10,8	96,4	-22,5	35,5	92,5	177,8	19,2	77,8	-73,3	69,3
Βουλγαρία	80,9	3,6	-77,3	99,8	23,4	3,2	-11,1	-96,6	25,0	87,1	-883,9	7,5	-107,8	-79,6	131,4
Κόσσοβο	11,2	27,0	15,8	17,9	59,8	30,1	11,5	12,2	-22,8	30,9	72,6	51,6	71,4	12,2	-29,5

Εισαγωγές -Κυριότεροι εμπορικοί εταίροι

Πλην της Ελλάδας που κατέχει την δεύτερη θέση, οι σημαντικότερες χώρες προμηθευτές της Αλβανίας είναι η Ιταλία (1η θέση), η Τουρκία, και η Κίνα.

Ειδικότερα:

Οι εισαγωγές της Αλβανίας από την Ιταλία το έτος 2005 ανήλθαν σε 788,5 εκατ. Δολάρια καταλαμβάνοντας την πρώτη θέση, Ελλάδα 453,4 εκατ. Δολάρια, Τουρκία 193,8

εκατ. Δολάρια, Κίνα 149,2 εκατ. Δολάρια, Γερμανία 127,3 εκατ. Δολάρια, Ρωσία 99,5 εκατ. Δολάρια, Βουλγαρία 80,9 εκατ. Δολάρια.

Για το 2006 οι εισαγωγές διαμορφώθηκαν ως εξής: Ιταλία 883,0 εκατ. Δολάρια, +12,0%, Ελλάδα 512,0 εκατ. Δολάρια, +12,9%, Τουρκία 253,0 εκατ. Δολάρια, +30,7%, Γερμανία 142,0 εκατ. Δολάρια, +11,5%, Κίνα 141,0 εκατ. Δολάρια, -5,2%, Ρωσία 112,0 εκατ. Δολάρια, +12,5%, Βουλγαρία 99,8 εκατ. Δολάρια, +23,4%.

Για το 2007 τα στοιχεία έχουν ως εξής: Ιταλία 1,2 δις Δολάρια, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 38,8% σε σχέση με το προηγούμενο έτος, Ελλάδα 652,9 εκατ. Δολάρια, +27,5%, Τουρκία 323,0 εκατ. Δολάρια, +32,8%, Κίνα 216,1 εκατ. Δολάρια, +52,6%, Γερμανία 191,3 εκατ. Δολάρια, +34,7%, Ελβετία 216,5 εκατ. Δολάρια, +333,0%, Ρωσία 150,6 εκατ. Δολάρια, +34,6%.

Από την υποχώρηση των ιταλικών και ελληνικών μεριδίων στις αλβανικές εισαγωγές, φαίνεται να επωφελούνται η Τουρκία, η Κίνα και η Ρωσία, ενώ έκπληξη προκαλεί το ποσοστό ανόδου των εισαγωγών από την Ελβετία κατά 333%.

Οι σημαντικότερες κατηγορίες εισαγωγών της Αλβανίας είναι : καύσιμα, ορυκτά, ηλεκτρική ενέργεια, κλωστοϋφαντουργικά, χημικά προϊόντα, τρόφιμα-ποτά-καπνός, μηχανολογικός εξοπλισμός, οχήματα.

Πιο αναλυτικά ανά κατηγορία οι σημαντικότερες εισαγωγές της Αλβανίας 2006-2007 (σε εκατ.\$) φαίνονται στον παρακάτω πίνακα:

Κωδ.	Περιγραφή	2006	2007
271019	Καύσιμα	195,0	251,5
271600	Ηλεκτρική ενέργεια	38,3	248,1
300490	Φαρμακευτικά (εκτός αντιβιοτικών και πενικιλίνης)	48,3	85,2
721420	Ράβδοι ενίσχυσης από σκυρόδεμα	62,8	83,4
100190	Δημητριακά σίτου	38,7	73,8
870332	Ιδιωτικά αυτοκίνητα (diesel) 1500-2500cc	43,2	69,5
410719	Δέρμα βοδινού/αλόγου επεξεργασμένο	30,4	61,0
240220	Τσιγάρα	52,7	56,9
271011	Καύσιμα αεροσκαφών	36,1	49,1
870333	Ιδιωτικά αυτοκίνητα (diesel) άνω των 2500cc	23,1	48,0
Σύνολα		568,6	1026,6
Συνολικές εισαγωγές		3049,7	4203,4
Μερίδιο των σημαντικότερων εισαγωγών		19%	24%

Πηγή ACIT

Εξαγωγές -Κυριότεροι εμπορικοί εταίροι

Για το έτος 2005 οι αλβανικές εξαγωγές διαμορφώθηκαν ως εξής: Ιταλία 477,0 εκατ. Δολάρια, Ελλάδα 69,2 εκατ. Δολάρια, Κόσσοβο 27,0 εκατ. Δολάρια, Γερμανία 21,9 εκατ. Δολάρια, Τουρκία 11,4 εκατ. Δολάρια, ΠΓΔΜ 10,3 εκατ. Δολάρια, ΗΠΑ 6,6 εκατ. Δολάρια.

Το έτος 2006 οι εξαγωγές κυμάνθηκαν ως εξής: Ιταλία 575,0 εκατ. Δολάρια +20,4%, Ελλάδα 75,2 εκατ. Δολάρια +8,7%, Κόσσοβο 30,1 εκατ. Δολάρια +11,5%, Γερμανία 25,08 εκατ. Δολάρια +14,41%, ΠΓΔΜ 12,64 εκατ. Δολάρια +22,36%, Σερβία και Μαυροβούνιο 10,82 εκατ. Δολάρια +97,12%, Τουρκία 9,98 εκατ. Δολάρια -12,39%.

Το 2007 οι εξαγωγές διαμορφώθηκαν ως εξής: Ιταλία 733,0 εκατ. Δολάρια αυξημένες κατά 27,6% σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα του προηγούμενου έτους, Ελλάδα 88,7 εκατ. Δολάρια +18,0%, Κίνα 27,4 εκατ. Δολάρια +197,8%, Γερμανία 26,3 εκατ. Δολάρια -4,8%, Τουρκία 23,7 εκατ. Δολάρια +137,0%, ΠΓΔΜ 25,4 εκατ. Δολάρια +101,6%.

Οι κυριότερες χώρες αποδέκτες των αλβανικών εξαγωγών είναι η Ιταλία, η Ελλάδα, η Γερμανία, η Τουρκία, η Κίνα, το Κόσσοβο και η FYROM.

Οι σημαντικότερες κατηγορίες εξαγωγών της Αλβανίας είναι κλωστοϋφαντουργικά, υποδήματα (μέρη υποδημάτων), ορυκτά, προϊόντα μετάλλου.

Πιο αναλυτικά ανά κατηγορία οι σημαντικότερες εξαγωγές της Αλβανίας 2006-2007 (σε εκατ.\$) φαίνονται στον παρακάτω πίνακα:

Κωδ.	Περιγραφή	2006	2007
640610	Μέρη υποδημάτων (σόλες, τακούνια κλπ)	110,3	112,8
620342	Ανδρικά παντελόνια	59,5	75,1
270900	Αργό πετρέλαιο	17,7	59,5
261000	Μεταλλεύματα Χρωμίου και συμπκνώματα	17,2	49,7
830140	Κλειδαριές, αλυσίδες κλπ	23,9	39,0
620520	Ανδρικά υποκάμισα	28,9	35,4
721420	Ράβδοι ενίσχυσης από σκυρόδεμα	11,6	28,9
740400	Scrap χαλκού	28,3	27,2
640510	Υποδήματα με άνω μέρη από δέρμα	20,7	24,2
160416	Κατεψυγμένα ψάρια (αντσούγια)	21,1	20,8
Σύνολα		339,3	472,7
Συνολικές εξαγωγές		790,6	1077,4
Μερίδιο των σημαντικότερων εξαγωγών		43%	44%

Πηγή ACIT

Διμερείς σχέσεις

Η Ελλάδα είναι ο δεύτερος σημαντικότερος εμπορικός εταίρος της Αλβανίας μετά την Ιταλία. Οι ελληνικές εξαγωγές παρουσιάζουν ονομαστική αύξηση. Ωστόσο το μερίδιό τους επί του συνόλου των αλβανικών εισαγωγών συρρικνώνεται, καθώς το σύνολο των αλβανικών εισαγωγών αυξάνει με ταχύτερους ρυθμούς (με τη Γερμανία και τη Κίνα να αυξάνουν

ουσιαστικά τα ποσοστά τους). Η Ελλάδα αποτελεί τον τρίτο πελάτη αλβανικών προϊόντων απορροφώντας περίπου 8% των αλβανικών εξαγωγών (έναντι 68 % της Ιταλίας).

Το εμπορικό ισοζύγιο παραμένει θετικό για την χώρα μας και συγκεκριμένα για το 2005 ανέρχεται σε 384,2 εκατ. Δολάρια, για το 2006 ανέρχεται σε 436,8 εκατ. Δολάρια. και για το 2007 σε 564,2 εκατ. Δολάρια.

	2003		2004		2005		2006		2007	
	Εκατ.\$	%	Εκατ.\$	%	Εκατ.\$	%	Εκατ.\$	%	Εκατ.\$	%
Εισαγωγές Αλβανίας	440,9	23,7	462,5	20,1	453,4	17,4	512	16,8	652,9	15,5
Εξαγωγές Αλβανίας	57,6	12,9	72,5	12	69,2	10,5	75,2	9,5	88,7	8,23
Ισοζύγιο	-383,3		-390		-384,2		-436,8		-564,2	
Όγκος Εμπορίου	498,5		535		522,6		587,2		741,6	

Εισαγωγές Αλβανίας από Ελλάδα

Οι εισαγωγές της Αλβανίας από την Ελλάδα κατά το έτος 2005 ανήλθαν σε 453,4 εκατ. Δολάρια και το 2006 σε 512,0 εκατ. Δολάρια, αυξημένες κατά 12,9%. Το 2007 ανήλθαν σε 652,9 εκατ. Δολάρια, παρουσιάζοντας αύξηση 27,5% σε σχέση με το προηγούμενο έτος.

Εξαγωγές Αλβανίας προς Ελλάδα

Αντίστοιχα, οι εξαγωγές της Αλβανίας προς την Ελλάδα το έτος 2005 ανήλθαν σε 69,2 εκατ. Δολάρια και το 2006 σε 75,2 εκατ. Δολάρια, παρουσιάζοντας αύξηση 8,7%. Το 2007 ανήλθαν σε 88,7 εκατ. Δολάρια, αυξημένες κατά 18% έναντι του προηγούμενου έτους.

Συνεπώς ο συνολικός όγκος εμπορίου μεταξύ των δύο χωρών διαμορφώνεται για το 2005 σε 522,58 εκατ. Δολάρια, το 2006 σε 587,26 εκατ. Δολάρια και για το 2007 σε 741,61 εκατ. Δολάρια. Η Ελλάδα παραμένει ο δεύτερος εμπορικός εταίρος της Αλβανίας.

Τα κυριότερα εξαχθέντα από Ελλάδα προϊόντα προς την Αλβανία ήταν:

καύσιμα, ράβδοι σιδήρου, εσπεριδοειδή, μύρα, ακατέργαστο αλουμίνιο, προφίλ από ξύλο, τούβλα, στολές και γυναικείες μπλούζες.

Κωδ.	Περιγραφή	2007 (εκατ.\$)
2710	Καύσιμα	167,7
7214	Ράβδοι σιδήρου	15,5
2203	Μύρα	14,0
7601	Ακατέργαστο αλουμίνιο	11,3
4411	Προφίλ ξύλου ή άλλα ξύλινα υλικά	9,3
6904	Κεραμικά τούβλα	9,1
0805	Εσπεριδοειδή	8,5
6106	Γυναικείες μπλούζες	6,6
3004	Φάρμακα	5,7
4410	Προφίλ πεπιεσμένου ξύλου	5,5
6112	Στολές διάφορες	5,4
3923	Είδη συσκευασίας (πλαστικά)	4,9
1512	Σπορέλαιο	4,8

Κυριότερα εισαχθέντα αλβανικά προϊόντα στην Ελλάδα ήταν:

γυναικείες μπλούζες, προϊόντα ανδρικής ένδυσης, scrap σιδήρου, υλικά συσκευασίας, καπνός, υλικά συσκευασίας από πλαστικό, ανδρικές πιτζάμες, κονσερβοποιημένα λαχανικά.

Κωδ.	Περιγραφή	2007 (εκατ.\$)
6106	Γυναικείες μπλούζες	12,8
6203	Προϊόντα ανδρικής ένδυσης	9,7
7204	Scrap σιδήρου	7,1
2401	Καπνός	6,4
4819	Υλικά συσκευασίας από χαρτί	5,5
6107	Ανδρικές πιτζάμες	3,9
3923	Υλικά συσκευασίας από πλαστικό	3,2
2603	Μετάλλευμα Χαλκού	2,2
2005	Κονσερβοποιημένα λαχανικά	1,8

Άμεσες Ελληνικές Επενδύσεις

Οι τομείς στους οποίους κυρίως οι ελληνικές εταιρείες τείνουν να επενδύουν είναι οι ίδιοι με αυτούς των υπόλοιπων χωρών των Βαλκανίων. Επομένως, η ελληνική επενδυτική παρουσία στην Αλβανία ακολουθεί το ίδιο υπόδειγμα: τραπεζικός τομέας, τηλεπικοινωνίες, πετρελαιοειδή, τρόφιμα, κατασκευές και σε μικρότερο βαθμό προϊόντα υφαντουργίας.

Οι σημαντικότερες ελληνικές επενδύσεις ανά τομέα δραστηριότητας έχουν ως ακολούθως:

- Τραπεζικός τομέας: Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος, Εμπορική Τράπεζα, Tirana Bank (Όμιλος τραπεζής Πειραιώς), Alpha Bank
- Τηλεπικοινωνίες: AMC (Cosmote group), Vodafone
- Πετρελαιοειδή: Global Petroleum (ΕΛΠΕ), Mamidoil, Euroil
- Κατασκευές: Εγνατία, ΔΙΕΚΑΤ, GEKTERNA, Atermon
- Βιομηχανικά προϊόντα: Μαΐλης (υλικά συσκευασίας), Morpack (υλικά συσκευασίας, Όμιλος Φιλίππου), Alumil (aluminium profiles)
- Τρόφιμα: Λούλης (άλευρα)
- Ασφαλιστικός τομέας: Interbanian (Όμιλος Ασπίς)
- Σύμβουλοι επιχειρήσεων: Rokas and Partners
- Μεταφορές: Ολυμπιακή, Aegean
- Υγεία: Κεντρική Κλινική Αθηνών, όμιλος Υγεία

Στις αρχές του 2007 ο όμιλος ΑΣΠΙΣ εξαγόρασε την ασφαλιστική εταιρεία Interbanian έναντι 2,2 εκατ. ευρώ.

Επίσης, στις αρχές Αυγούστου 2007 η αλβανική κυβέρνηση ανακοίνωσε την έγκριση κατασκευής μονάδας παραγωγής τσιμέντου από την εταιρεία TITAN στη περιοχή Fushe Kruja. Το επενδυτικό σχέδιο εκτιμάται σε περίπου 250 εκατ. ευρώ.

Εάν συνυπολογισθούν αυτές οι δύο επιχειρηματικές κινήσεις το σύνολο του ελληνικού επενδυμένου κεφαλαίου στη χώρα για τη περίοδο 1991-2007 εκτιμάται ότι θα ανέλθει σε ανέρχεται σε περίπου 1 δις \$, επί συνόλου περίπου 2,15 δις \$.

